

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 204/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■, zastúpenej advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Rožňavská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 48/2012 z 13. novembra 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 183/2014 z 27. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť ■■■■■ o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2015 doručená sťažnosť ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Rožňavská 2, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave

(ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 48/2012 z 13. novembra 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 183/2014 z 27. mája 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že *„sa stala úspešnou vydražiteľkou bytu predávaného v exekučnej dražbe. Príklep udelený sťažovateľke exekútorom bol následne schválený uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. 7. 2006, č. k. 1 Er 1842/2002-17 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. 01. 2009.“*

Ďalej uvádza, že *„09.11.2009 súdny exekútor [černá štvorcová oblasť] navrhol Správe katastra pre hl. mesto SR Bratislavu v zmysle ust. § 35 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam vykonanie záznamu vlastníckeho práva sťažovateľky do katastra nehnuteľností“*.

Sťažovateľka poukazuje na § 43 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého *„mal byť záznam vykonaný v 2 mesačnej lehote, t. j. do 11. 01. 2010, napriek tomu bol vykonaný až dňa 29. 09. 2010. Správa katastra tak bola v omeškaní viac ako 8 mesiacov. Išlo pri tom o vykonanie triviálneho záznamového úkonu, na ktorý je aj zákonná 2 mesačná lehota prídlhá.“*

Sťažovateľka *„žiadostou zo dňa 30. 11. 2010 požiadala podľa ust. § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. Úrad geodézie, kartografie a katastra SR ako orgán konajúci v mene štátu v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- € spôsobenej nesprávnym úradným postupom – prietiahmi pri vykonávaní záznamu vlastníckeho práva sťažovateľky do katastra nehnuteľností. Sťažovateľka požadovala náhradu vo výške 3.000,- €, zohľadniac nenapraviteľnosť porušenia jej práv, dĺžku prietahov, absolútnu a bezdôvodnú nečinnosť správy katastra a negatívne dôsledky nečinnosti na výkon vlastníckeho práva sťažovateľky, ktoré bolo de facto výrazne obmedzené, aj keď de iure formálne jestvovalo.“*

Sťažovateľka ďalej uvádza, že *«Úrad geodézie, kartografie a katastra SR na žiadosť sťažovateľky vôbec nereagoval, uplatnila si sťažovateľka svoj nárok žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „OS BA II“), ktorý rozsudkom zo dňa 28. 11. 2011, č. k. 51 C/91/2011-161 skonštatoval nesprávny úradný postup správy katastra a zároveň priznal sťažovateľka náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500,- €, v prevyšujúcej časti návrh zamietol».*

K ďalšiemu priebehu konania pred všeobecnými súdmi sťažovateľka uvádza, že *«[p]roti prvostupňovému rozsudku sťažovateľka v zamietajúcej časti podala odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „KS BA“) rozsudkom zo dňa 13. 11. 2013, sp. zn. 2 Co/48/2012 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bola sťažovateľke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 500,- € tak, že žalobu aj v tejto časti zamietol s odôvodnením, že sťažovateľka jednak nepreukázala vznik nepriaznivých následkov nesprávneho úradného postupu a zároveň jej ani nevznikla reálna ujma, nakoľko bytom, ktorého vlastníctvo bolo predmetom záznamového konania, mohla sťažovateľka disponovať.*

Sťažovateľka proti rozsudku KS BA podala dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.05. 2015, sp. zn. 2 Cdo/183/2014 odmietol.».

Sťažovateľka poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1536/11 z 21. septembra 2011, podľa ktorého *„ESLP vychází z vyvratitelné domněnky, že nepřiměřená délka řízení znamená pro stěžovatele morální újmu a žádné důkazy v tomto ohledu v zásadě nevyžaduje.“*, a v tejto súvislosti uvádza, že *„[p]okiaľ KS BA vytýkal sťažovateľke, že nepreukázala vznik nepriaznivých následkov nesprávneho úradného postupu, úplne sa odchýlil od zmyslu a účelu právnej úpravy, ako aj od princípov odškodňovania za preťahy, ako sú vymedzené v judikatúre Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva“.*

Sťažovateľka krajskému súdu vytýka, že *„sa svojou požiadavkou na preukazovanie nepriaznivých následkov nesprávneho úradného postupu úplne odchýlil od zmyslu a účelu právnej úpravy, judikatúry Ústavného súdu SR a ESLP, pričom aplikoval požiadavku, ktorá v právnom poriadku neexistuje. Sťažovateľka preukázala vznik ujmy na práve na inú právnu*

ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1, ods. 3 Ústavy SR, ktorú utrpela nedodržaním zákonných lehôt vzťahujúcich sa na vybavenie jej podania. Zákon č. 514/2003 Z. z. ani judikatúra Ústavného súdu SR a ESLP nepožadujú preukazovanie sekundárnych následkov ujmy na právach, preto je požiadavka KS BA, aby ich sťažovateľka preukázala, nezákonná.“.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že „napadla rozsudok KS BA dovolaním, ktorého prípustnosť opierala o ust. § 237 písm. f) OSP, keďže rozsudok bol postihnutý vadami spôsobujúcimi porušenie jej ústavných práv. Najvyšší súd SR však jej dovolanie uznesením zo dňa 27.5.2015, sp. zn. 2 Cdo/183/2014 odmietol.“.

V súvislosti s odmietnutím dovolania sťažovateľka namieta, že «Najvyšší súd SR odmietnutie dovolania odôvodnil tiež ust. § 238 ods. 5 OSP, podľa ktorého dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy. Predmetné ustanovenie sa však vzťahuje iba na podmienky prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 OSP, nie aj podľa ust. § 237 OSP. K tejto otázke sa už v minulosti vyjadril aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 10.01.2013, sp. zn. 3 Cdo 74/2012: „Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesné neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).“».

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 13. 11. 2013, sp. zn. 2 Co/48/2012 porušil základné práva sťažovateľky zaručené v čl. 46 ods. 1, ods. 3 Ústavy.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. 11. 2013, sp. zn. 2 Co/48/2012 sa zrušuje.

3. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27. 05. 2015, č. k. 2 Cdo/183/2014 porušil základné práva sťažovateľky zaručené v čl. 46 ods. 1, ods. 3 Ústavy.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 05. 2015, č. k. 2 Cdo/183/2014 sa zrušuje.

5. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd SR sú povinní zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu do dvoch týždňov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním postupom, rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom, rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležité zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy napadnutým rozsudkom a napadnutým uznesením.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je tvrdenie sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku a napadnutého uznesenia a nesprávnom právnom posúdení veci.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje.

II.A K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukazuje na to, že v *„posudzovanej veci sa navrhovateľka domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur, titulom nesprávneho úradného postupu Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu...“*

V konaní pred súdom prvého stupňa medzi navrhovateľkou a odporcom nebol sporný nesprávny úradný postup Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu

spočívajúci v tom, že... Správa katastra vo veci zápisu uznesenia do katastra nehnuteľností vo forme záznamu nepostupovala v zmysle § 43 ods. 1 písm. b) katastrálneho zákona. Navrhovateľka si tak splnila povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť spočívajúcu v nesprávnom úradnom postupe Správy katastra, keď tzv. nezákonnou nečinnosťou, resp. zbytočnými prietahmi. Správa katastra opomenula vykonať zápis vlastníckeho práva navrhovateľky k nehnuteľnostiam v zákonnej lehote 60 dní od doručenia uznesenia, ktoré potvrdzovalo vznik vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, t. j. odo dňa 09. 11. 2009 do 08. 01. 2010, nakoľko zápis Správa katastra vykonala po zákonnej lehote dňa 29. 09. 2010.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Predmetom odvolacieho konania bolo posúdiť, či oneskoreným vykonaním zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam v prospech navrhovateľky je daný jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 eur.

Podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa § 34 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

Podľa § 120 ods. 1 prvá veta O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení odporcu. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné, než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Odvolací súd po doplnení dokazovania podľa § 213 ods. 3 O. s. p. na odvolacom pojednávaní výsluchom navrhovateľky odporcu dospel k záveru, že navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že z dôvodu nečinnosti Správy katastra utrpela nemajetkovú ujmu na práve na vykonanie zápisu jej vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v zákonnej lehote. Dôkazy, ktorá označila pred súdom prvého stupňa, ako i odvolacím súdom – uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. júla 2006, č. k. I Er 1842/2002-177 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. januára 2009, č. k. I Er 1842/2002-299 a oznámenie Katastrálneho úradu v Bratislave zo dňa 18. 10. 2010 o výsledku prešetrenia sťažnosti, ktorá bola vykonaná a ktorá konštatuje opodstatnenosť sťažnosti navrhovateľky, uvedenú skutočnosť samy o sebe

nepreukazujú. V zmysle § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. sa síce poskytuje i zadost'učinenie za nemajetkovú ujmu a to bez ohľadu na to, či bola nesprávnym úradným postupom spôsobená škoda, avšak vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, t. j. Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskú republiku Bratislava, takúto imateriálnu (nemajetkovú) ujmu je nevyhnutné interpretovať aj podľa § 11 Občianskeho zákonníka, a to v rámci ochrany osobnosti, podľa ktorého má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, života, zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Takéto zadost'učinenie sa poskytne v peniazoch, pokiaľ nemajetkovú ujmu nie je možné nahradiť inak a samotné konštatovanie porušenia práva by sa nejavilo ako postačujúce.

Nedodržanie lehoty určenej § 43 ods. 1 katastrálneho zákona je jednoznačne procesný postup priečiaci sa zákonu. Na druhej strane ale nemožno prehliadať, že tento postup môže mať za následok vznik nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu ku konkrétnym, reálne existujúcim negatívnym dôsledkom navrhovateľky ako účastníka katastrálneho konania, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom.

Ak Správa katastra nerozhodla o zápise vlastníckeho práva záznamom v určenej lehote, nemôže len z titulu dopustenia sa uvedenej procesnej nesprávnosti (bez ďalšieho) dôvodiť vznikom nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľky, ktorá mala nastať v čase po uplynutí lehoty, v ktorej mala rozhodnúť o zápise do faktického rozhodnutia o zápise, bez toho, aby navrhovateľka uviedla konkrétne skutočnosti, ktoré mali za následok v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom vznik nemajetkovej ujmy. Nerešpektovanie zákonom predpísaného postupu na rozhodnutie o návrhu na zápis do katastra nehnuteľností malo v danej veci za následok len to, že k zápisu nehnuteľnosti došlo po lehote vyplývajúcej z § 43 katastrálneho zákona. Navrhovateľka, ako vydražiteľka sa však stala vlastníčkou vydražených nehnuteľností spätne ku dňu udelenia príklepu dňa 03.05.2004 a to po schválení udelenia príklepu navrhovateľke ako vydražiteľke uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. júla 2006, č. k. 1 Er 1842/2002-177, ktoré v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. januára 2009, č. k. 1 Er 1842/2002-299, nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 7. 2006.

Skutočnosť, že zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností, nebol v zmysle § 43 ods. 1 písm. b) katastrálneho zákona vykonaný v zákonnej lehote 60 dní od doručenia uznesenia osvedčujúceho vznik vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, tak nespôsobila vznik ujmy na právach navrhovateľky. Záznam, na základe ktorého malo dôjsť v zákonnej 60 dňovej lehote k zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech navrhovateľky, je individuálnym právnym aktom a úkonom, ktorý nemal vplyv na vznik, zmenu alebo zánik práv k nehnuteľnostiam a tzv. záznamovou listinou bolo aj uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. 07. 2006, č. k. 1 Er 1842/2002-177, právoplatným dňa 21. 07. 2006 o schválení príklepu k nehnuteľnostiam v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. 01. 2009 č. k. 1 Er 1842/2002-299, na podklade ktorého nadobudla navrhovateľka vlastnícke právo k nehnuteľnostiam originárnym spôsobom. Záznam mal len evidenčný charakter a vlastnícke právo navrhovateľky k predmetným nehnuteľnostiam existovalo bez ohľadu na skutočnosť, či je zapísané v katastri nehnuteľností alebo nie. Prieťahy v konaní mali za následok porušenie základného práva navrhovateľky na konanie bez prieťahov, ale nie na vznik nemajetkovej ujmy, spočívajúci v predĺžení katastrálneho konania, nakoľko nebol ani predĺžený stav právnej neistoty navrhovateľky, keď ako už odvolací súd uviedol, nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľky nebolo späté s činnosťou Správy katastra a nečinnosť tohto štátneho orgánu nemala za následok obmedzenie alebo zmarenie možnosti nadobudnúť vlastníctvo navrhovateľke, vzhľadom na evidenčný charakter záznamu a vlastnícke právo k nehnuteľnostiam sa nespájalo s vykonaním zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam záznamom. Navrhovateľka v konaní ani nepreukázala iný negatívny zásah (dopad) predĺženého katastrálneho konania v jej osobnostnej sfére a jej námietku, že v dôsledku faktického obmedzenia navrhovateľky v nakladaní s nehnuteľnosťami bol sťažený predaj nehnuteľnosti, považoval odvolací súd za bezdôvodnú a označený negatívny dopad zostal iba v rovine tvrdenia, bez splnenia dôkaznej povinnosti.“.

K príslušenstvu pohľadávky krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že „[v]zhľadom na absenciu nemajetkovej ujmy nebolo možné priznať navrhovateľke ani príslušenstvo pohľadávky, a to úrok z omeškania, keď zároveň odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že zaviazať odporcu k úroku z omeškania popri

nemajetkovej ujme nie je správne, nakoľko povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia, sa dlžník dostáva do omeškania“.

K argumentácii sťažovateľky, v ktorej poukázala na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 97/09 zo 17. augusta 2009, krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že tento nález „*na prejednávajúcu vec nie je možné aplikovať, nakoľko v uvedenej právnej veci (I. ÚS 97/09), Ústavný súd Slovenskej republiky priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu pri vydaní uznesenia o schválení príklepu, na ktorom základe nemohla s nehnuteľnosťou sťažovateľka nakladať. V posudzovanej právnej veci však navrhovateľka disponovala právoplatným uznesením o schválení príklepu a bola vlastníčkou nehnuteľností, nakoľko k nadobudnutiu vlastníctva bolo nevyhnutné schválenie príklepu súdom, ktorá podmienka bola splnená na rozdiel, od právnej veci vedenej pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, na ktorú navrhovateľka poukázala.*“.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že argumentácia sťažovateľky je výlučne výrazom jej odlišného skutkového a právneho hodnotenia veci, aké zastáva krajský súd, do posúdenia ktorého ústavný súd s poukazom na už uvedené nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Sťažovateľkou uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia krajského súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku, vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľky dospel k záveru, že označené rozhodnutie ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedalo všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnutý rozsudok nemožno hodnotiť ako arbitrárny.

Právnej argumentácii sťažovateľky chýba ústavnoprávny rozmer, v zásade len polemizuje so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu a stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov. Sťažovateľka nepreukázala

ústavnoprávnu relevanciu svojich námietok, ktoré by signalizovali možnosť porušenia označených práv, reálnosť čoho by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Navyše, obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

II.B K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

Sťažovateľka nesúhlasí s právnym názorom najvyššieho súdu o tom, že jej dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu je neprípustné.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy napadnutým uznesením, ktorým bolo ňou podané dovolanie odmietnuté ako neprípustné.

Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky, boli porušené jej označené práva.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z pohľadu ústavného súdu treba považovať za rozhodujúce, že najvyšší súd svoj právny názor primerane odôvodnil, nepostupoval arbitrárne, rešpektoval zmysel a účel ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) a jeho argumentácia nie je vnútorne rozporná.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. OSP.

V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené pod písmenom a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami

o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľky, ktorou namieta nesprávnu aplikáciu § 238 ods. 5 OSP, *«podľa ktorého dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy. Predmetné ustanovenie sa však vzťahuje iba na podmienky prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 OSP, nie aj podľa ust. § 237 OSP. K tejto otázke sa už v minulosti vyjadril aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 10. 01. 2013, sp. zn. 3 Cdo 74/2012: „Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesné neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).“»*, je potrebné poukázať na časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom najvyšší súd uvádza:

„Dovolanie žalobkyne (voči potvrdzujúcej a zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu) by vzhľadom na hore uvedené bolo procesné prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. O vadu tejto povahy ide,

ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesné neprípustné (viď napríklad R 117/1999 a R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolací súd sa osobitne zaoberal námietkou dovolateľky, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. spočívajúcou v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Z obsahu dovolania možno vyvodíť, že dovolateľka namietala nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), odchýlenie sa od rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky bez náležitého odôvodnenia (zásadný rozpor s judikatúrou ústavného súdu; § 237 ods. 1 písm. 17 O. s. p.) ako

aj nesprávnu aplikáciu a výklad ustanovení zákona č. 514/2013 Z. z. (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Pokiaľ žalobkyňa namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. US 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p. m. m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej

ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. “

Najvyšší súd ku konkrétnym námietkam sťažovateľky, ktorými odôvodňovala ňou tvrdené nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, uviedol, že „[o]dvolací súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré návrh žalobkyne na zaplatenie sumy 3 000 € s príslušenstvom titulom náhrady nemajetkovej ujmy zamietol. Uviedol, že nedodržanie lehoty určenej § 43 ods. 1 katastrálneho zákona je jednoznačne procesný postup priečiaci sa zákonu. Na druhej strane ale nemožno prehliadať, že tento postup môže mať za následok vznik nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len

vo vzťahu ku konkrétnym, reálne existujúcim negatívnym dôsledkom žalobkyne ako účastníka katastrálneho konania, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve týmto postupom. Vyslovil právny názor, že prietahy v konaní mali za následok porušenie základného práva žalobkyne na konanie bez prietahov, ale nie na vznik nemajetkovej ujmy, spočívajúci v predĺžení katastrálneho konania, keďže nebol ani predĺžený stav právnej neistoty žalobkyne...

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesné prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdom účastníkovi konania neznemožní realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2015, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 43/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že v konaní jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne nevyplýva z § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. ani z § 237 ods. 1 O. s. p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľkou uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Rovnako v zmysle ustanovenia § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dovolací súd odmietol aj dovolanie žalobkyne smerujúce voči výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, keďže touto časťou dovolania napadnuté rozhodnutie má povahu uznesenia (§ 167 ods. 1 O. s. p.), prípustnosť dovolania proti nemu vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p. a ani v tomto prípade dovolací súd nezistil, že by došlo k vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.“.

Ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom uznesení zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako neprípustné, a to jednak podľa § 237 OSP, ako aj podľa § 238 a § 239 OSP.

Podľa názoru ústavného súdu je argumentácia najvyššieho súdu dostatočná, vyčerpávajúca a presvedčivá. Nemožno teda dospieť k záveru, podľa ktorého by napadnuté uznesenie malo byť arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Na uvedenom závere nič nemení okolnosť, že sťažovateľka je iného názoru. Jej odlišný právny názor totiž nemôže sám osebe bez ďalšieho zakladať porušenie práv podľa označených článkov ústavy.

Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, v zásade patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Pokiaľ sa sťažovateľka s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ňou podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv. K námietkam uvedeným v sťažnosti ústavný súd tiež konštatuje, že najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nerozhodoval o veci meritórne, ale iba procesne, nezistiac dovolacie dôvody podľa relevantných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľky odôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením a namietaným porušením označených práv. Napadnuté uznesenie nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravnom konaní (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00). Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2017